

YHTEISTYÖLLÄ VALUMA-ALUE KUNTOON

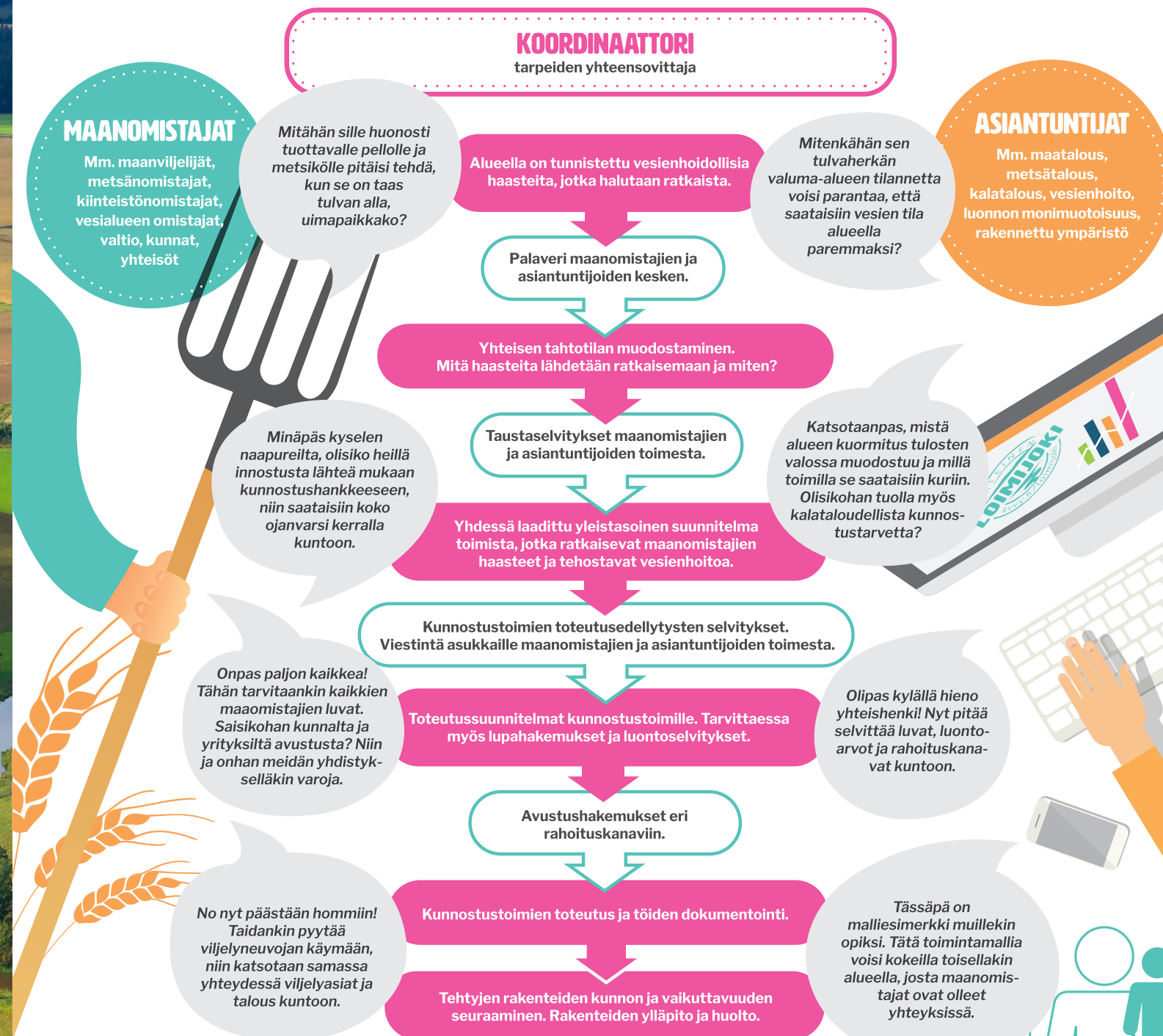
Loimijoen alueen vesien tilan parantaminen edellyttää suunnitelmallista toimintaa valuma-alueelta tulevan kuormituksen, tulvaongelmien ja eroosion vähentämiseksi.

Maa- ja metsätalousvaltaisen valuma-alueen kunnostustoimien suunnittelu on monien eri tarpeiden yhteensovittamista. Yhteistyön kautta löydetään kaikkia hyödyttävä ratkaisu, jonka lopputuloksena on puhtaammat vedet.

YHDESSÄ SUUNNITELLEN KAIKKI VOITTA

Valuma-alueen haasteita on hyvä lähteä ratkomaan keskustelemalla avoimesti eri tahojen kanssa. Työn koordinaattorina voi toimia esimerkiksi alueellinen neuvontaorganisaatio tai paikallinen yhdistys. Tavoitteena on yhdessä tunnistaa alueen ongelmakohdat, kehitystarpeet ja mahdollisuudet. Yhdessä keskustellen saadaan rakennettua kokonaisuus, josta kaikki kokevat hyötävänsä ja ovat valmiit suunnitelmaa toteuttamaan.

Maanomistajille vesienhoito tarjoaa avaimet työn kannattavuuden parantamiseen uusia toimintatapoja omaksumalla. Valuma-alueen vesistökuormitusta voidaan vähentää monenlaisilla toimilla, jotka usein lisäävät myös alueen virkistyskäyttömahdollisuuksia, luonnon monimuotoisuutta ja maisema-arvoja. Kokonaisvaltainen suunnittelu mahdollistaa erilaisten toimien ja rahoituslähteiden tehokkaan ketjuttamisen.

KUNNOSTAJAN A B C

A Maaperän hyvä kasvukunto ja toimiva vesitalous

- Parempi sato, kun ravinteet ja vesi pysyvät kasvien käytössä
- Eroosio ja vesistökuormitus vähenee
- Säänkestävyys paranee

B Veden viivyttäminen valuma-alueella

- Kuormitus pidättyy
- Uomaeroosio vähenee
- Monimuotoisuus lisääntyy
- Virkistyskäyttö mahdollistuu uudella tavalla

C Vesistössä tehtävät kunnostukset

- Nopeuttaa vesistön tilan paranemista ja vähentää sisäistä kuormitusta, kun ulkoinen kuormitus on saatu hallintaan
- Lisää vesistön virkistyskäyttöarvoa

Tietoa Loimijoen alueen vesienhoitotyöstä KVVY.FI/LOIMIJO

Esitteen on tehnyt Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistys ry osana Ympäristöministeriön rahoittamaa Yhteistyöllä Loimijoki kuntoon -hanketta. Hanke toteutetaan yhteistyössä Etelä-Suomen salaojakeskuksen ja Suomen Metsäkeskuksen kanssa.

1. painos, helmikuu 2020.
Graafinen suunnittelu: MAK Media Oy
Kannen kuva: Jokioisten kunta

PELTOALUEIDEN TOIMIVA VESITALOUS

KEINOT:

Peruskuivatuksen parantaminen mm. ojien luonnonmukaiset ratkaisut, salaojitus, säätösalaajitus

HYÖDYT:

Pellon parempi viljeltävyys, pellon arvonnousu, pellolta huuhtoutuvien ravinteiden ja maa-aineksen vähentyminen, ojien vähentynyt huoltotarve, luonnon monimuotoisuus lisääntyy, maisema monipuolistuu

RAHOITUS:

Esim. maatalouden ympäristökorvaus, salaajitusavustukset, Makera

MUHEVA JA TUOTTOISA MAAPERÄ

KEINOT:

Jatkuva kasvipeite, monipuolinen viljelykierto, syväjuuriset kasvit, kevennetty pellon muokkaus, maanparannusaineet, suojavyöhykkeet, kiertolaidunnus

HYÖDYT:

Satovarma ja tuottoisa pelto, viljelykiireiden helpottuminen, luonnon monimuotoisuuden lisääntyminen, pellolta huuhtoutuvien ravinteiden ja maa-aineksen vähentyminen, hiilen sidonta peltoon

RAHOITUS:

Esim. maatalouden ympäristökorvaus, Neuvo 2020

KESTÄVÄ METSÄNHOITO

KEINOT:

Jatkuva metsänkasvatus etenkin turvemilla, kunnossuositusten ja voimakkaan maanmuokkauksen välttäminen, ennakoivat vesiensuojelutoimet, suojavyöhykkeet, puronvarsimetsien ja arvokkaiden elinympäristöjen säilyttäminen

HYÖDYT:

Metsästä huuhtoutuvien ravinteiden ja maa-aineksen vähentyminen, luonnon ja maiseman monimuotoisuuden lisääntyminen, hiilinielun vahvistuminen, luontoelämykset

RAHOITUS:

Esim. Kemera, Metso- ja Helmi-ohjelmat

ESIMERKKI VALUMA-ALUEEN KUNNOSTAMISEN MONISTA MAHDOLLISUUKSISTA

VEDEN VIIVYTTÄMINEN VALUMA-ALUEELLA

KEINOT:

Kosteikot, laskeutusaltaat, tulvametsät, pohja- ja putkipäädöt, soiden ja virtavesien ennallistaminen, pohjavesivaikutteisten elinympäristöjen säilyttäminen

HYÖDYT:

Heikosti tuottavien ja vaikeasti käytettävien alueiden hyödyntäminen, sään ääri-ilmiöihin sopeutuminen, tulvien hillitseminen, kasteluveden varastointi, uomaerosion vähentyminen, ravinteiden pidättäminen, luonnon ja maiseman monimuotoisuuden lisääntyminen, virkistyskäytön uudet mahdollisuudet

RAHOITUS:

Esim. Kemera, Leader, ELY-keskusten avustukset

MONIMUOTOINEN JA VIIHTYISÄ ELINYMPÄRISTÖ

KEINOT:

Suoalueiden ennallistaminen, puronvarsimetsien ja arvokkaiden elinympäristöjen säilyttäminen, monilajiset suojavyöhykkeet ja pientareet, virtavesien ja koskien kunnostaminen

HYÖDYT:

Elinympäristön viihtyisyyden ja luonnon monimuotoisuuden lisääntyminen, maiseman monipuolistuminen, pölyttäjähönteisten runsastuminen, kalojen elinympäristön paraneminen

RAHOITUS:

Esim. Metso- ja Helmi-ohjelmat, Kemera, Leader, ELY-keskusten avustukset

KIINTEISTÖJEN TOIMIVAT JÄTEVESIJÄRJESTELMÄT

KEINOT:

Kiinteistökohtaisten jätevesijärjestelmien hyvä kunto ja säännöllinen hoito ja huolto

HYÖDYT:

Viihtyisä ja hajuton pihapiiri, vähemmän ravinnekuormitusta ja hygieenisia haittoja lähivesiin, pienempi riski talousvesikaivojen pilaantumiselle, kiinteistön arvon säilyminen

RAHOITUS:

Osa kiinteistön huoltoa

